



కోముది

- అత్తలూరి విజయలక్ష్మి



(గత సంవిక తరువాయి)

10వ భాగం

మహో జీవితం మళ్ళీ ప్రశ్నార్థకం అయింది. శూన్యంలోకి చూస్తూ కనిపించని భవిష్యత్తు వెతుకోవడంతో గడిచిపోతోంది కాలం.

మనసీబవించిన మంచు కొంచెం, కొంచెం కరుగుతున్నట్టు కాలం కూడా మెల్లగా కరుగుతూ ఉంది. మహో జీవితంలో ఎలాంటి మార్పు లేదు. ప్రపంచం మాత్రం మార్పు వైపు పరిగెడుతూనే ఉంది..

అప్పుడప్పుడు ఎవరో ఒకళ్ళు రెండు ముద్దలు పెడితే తిని ఆ గుడిసెలో ముడుచుకుని పడుకుంటున్నాడు. ఎవరితో మాట్లాడలేదు. మాట స్పష్టంగా రాదు. తను మాట్లాడేటి ఏ భాషాః కూడా వాడికి తెలియదు. వాడిలో ఏదో తెలియని నిర్వేదం తప్ప శోకమూ లేదు. తల దాచుకోడానికి సింహచలం చూపించిన ఆ చిన్ని గుడినే వాడి ప్రపంచం.

ఇంతకు ముందులా బోమ్మలు వేయడం లేదు.. ఇడ్లీలు పాట్లాలు కట్టి ఇచ్చే పని లేదు.. మొక్కజోన్సే కండెలు మోనే పని అసలే లేదు.. ఇప్పుడు జీచికి వెళ్ళడం లేదు. గుడిసెలో తను తప్ప ఎవరూ లేరు. చుట్టూ చాలామంది ఉన్నా ఎవరూ వాడిని పెద్దగా పట్టించుకోడం లేదు. సింహచలం ఉన్నంతకాలం ఆమెతో పాటు వాడికి కొంత ఆదరణ దొరికింది. ఇప్పుడు ఆ అనాధను పట్టించుకునే నాధుడు ఎవరు? ఎవరి పిల్లలు వాళ్ళకున్నారు. ఎవరి జీవన పోరాటం వాలిబి.. వాడు కనిపిస్తే మాత్రం ఏరా! యాడ తిరుగుతుండావు? కూడు తిను అంటూ ఒక ఆకులోనో విలగిన సత్తు పళ్ళెం లోనో నాలుగు ముద్దలు పడేస్తారు.. అదే మహో ప్రసాదం వాడికి. దాంతో ఆకలి తీరినా, తీరకపోయినా మారు అడగడు. మౌనంగా తిని పళ్ళెం కడిగి పెట్టేస్తాడు. ఇచివరకులా ఇప్పుడు ఉదయాన్నే తినే నాలుగు ఇడ్లి లేవు.. పంచబ్రక్ష పరమాన్నాలు లేకున్నా వేళకి ఏదో ఇంత తిండి మాత్రం కడుపులో పడేది సింహచలం బతికి ఉన్నంత కాలం. ఇప్పుడు ఆ తిండి ఎలా సంపాదించాలో వాడికి తెలియదు. అందుకే ఆకలి వేసినప్పుడు గుడినేకి వచ్చి కాళ్ళు ముడుచుకుని కడుపులో పెట్టుకుని పడుకుంటాడు తప్ప ఎవరినీ ఏనాడూ నాకింత అన్నం పెట్టిండి అని నోరు తెలిచి అడగలేదు. అలా చీకట్లో పడుకుంటాడు. వాడికి చీకటంటే భయం లేదు..

బతుకంటే తెలియదు. తినడం, పడుకోడం జీవితం అని ఎవరన్నా కొత్తగా జీవితాన్ని నిర్వచిస్తే వాడు జీవిస్తున్నట్టే లక్క. కానీ ఆ జీవితంలో వెలుగు, చీకటలు, కప్ప, సుఖాల ఉసులు లేవు.. అమ్మ, నాన్నా, స్నేహితులు, బంధువులు.. అందరూ ఎక్కడికి వెళ్ళారో అనుకుంటూ ఉంటాడు. తనతో పాటు అమ్మ, నాన్నలని

వెతుక్కుంటూ బయలుదేలన తన స్నేహితులు ఏమయారో తెలియదు. ఉప్పాంగిన సముద్రం విశ్వమంత చేతులు చాచి సర్వాన్ని దీంచుకుని వెళ్లిపోయింది. ఆ దృశ్యాలు మాత్రం కళ్ళ ముందు కదులుతునే ఉన్నాయి.

సింహోచలం చనిపోయాక కొంచెం, కొంచెం బతుక్కి, చాపుకీ తేడా తెలుస్తోంది. ఇప్పుడు తనకి ఎవరూ లేరని తానోక అనాధ అని అర్థం అవుతోంది. ఎవరూ లేకుండా ఎలా బతకాలో మాత్రం తెలియదు. గమ్యం తెలియదు. ఆమ్మలాంటి సింహోచలం ని కోల్పోయాడు. ఆ ఇద్దరు స్త్రీ మూర్ఖులు కళ్ళ ముందు నుంచి అదృశ్యం అయాక ఇంక ఈ ప్రపంచంలో అలాంటి వాళ్ళు ఎవరూ ఉండరేమో అని మాత్రం అనుకుంటాడు.

మరి కొన్ని రోజులు గడిచాయి. నిజానికి గమనం కాలం లక్షణం. ఎక్కడా ఆగిపోదు. కాకపోతే కొందరికి వేగంగా, మరికొందరికి మెల్లగా గడుస్తున్నట్టు అనిపిస్తుంది. అటి వాలి, వాలి జీవనవిధానం అనుసరించి తెలుసుకోవాల్సిందే.. నెమ్మబిగా మహో లో కొంత మార్పు రాశాగింది. ఈ మధ్య ఆకలి వేస్తే కాళ్ళు కడుపులో దాచుకుని పడుకోకుండా నెమ్మబిగా గుడినే బయటకు వచ్చి బయట కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకునే మహిళల వైపు ఆశగా చూడడడం మొదలు పెట్టాడు. వాడి కళ్ళల్లో ఆకలి గమనించని కలినాత్ములు ఎవరూ ఉండరు కాబట్టి ఎవరో ఒకళ్ళు “ ఏరా ఆకలేత్తుండాదా “ అని లేచి వెళ్లి పశ్చంలో అన్నం తెచ్చి ఇవ్వడం వాడు ఆబగా తినేయడం జరుగుతోంది. కడుపు నిండగానే అలా రోడ్డు మీదకు వెళ్లి వచ్చి, పోయే బండ్లు, బస్సులు, కార్లు చూస్తూ కాలక్షేపం చేయడం మొదలుపెట్టాడు. అలా చూస్తూ ఉన్నప్పుడు జిలగిన సంఘటనలన్నీ కాలం అనే తెరమీద జాలపోతున్న దృశ్యాలలా కనిపిస్తూ ఉంటాయి. వాడికి తెలియకుండానే కళ్ళల్లో సీళ్ళు గిర్చున తిలిగి చెక్కిళ్ళ మీదకు జారతాయి. ఎవరూ చూడకుండా చోక్కుతో తుడుచుకుని గుడినేకి వచ్చేస్తాడు.

అలా గతానికి, వర్తమానికి మధ్య ఊగుతూ, భవిష్యత్తు అనేది ఒకటి ఉండని తెలియకుండా నిల్వకారంగా జీవిస్తున్న “మా గాడి “ జీవితంలో ఒక ఉపోదయం చిన్న వెలుగు కిరణాన్ని వాడి మీదకు వదిలింది.. ఆ వెలుగులో వాడికి సింహోచలం దాచిన మట్టి ముంత కనిపించింది. గుడిసెలో వెల్లకిలా పడుకుని అలా శూన్యంలోకి చూస్తున్న వాడి దృష్టి చినిగిన తాటాకుల మధ్యలో దాచిన మట్టి ముంత కనిపించడంతో గబుక్కున లేచి అందుకున్నాడు. అందులో సింహోచలం డబ్బులు దాచిందని తెలుసు..కానేపు ఆ డబ్బులు తీయడానికి ముంతని కిందకీ, మీదకి ఒంచి ప్రయత్నించాడు. కొద్ది క్షణాలు తదేకంగా దాని వైపు చూసి బలంగా నేలకేసి కొట్టాడు.

వాడి కళ్ళు మెలిసాయి. అందులో ఆరోజు తన బోమ్మ మీద వేసిన చిల్లర సింహోచలం లెక్కపెట్టి వేసినట్టే నయాపైసతో సహో ఉంది. ఏదో తెలియని నిర్శింత.. ఆ డబ్బు వాడిలో కొత్త చైతన్యం నింపింది. ఆ డబ్బు తన ఆకలి తీరుస్తుందని తెలుసు.. కాసీ ఎంతకాలం అనేది తెలియదు.

మర్మాడు ఉదయమే లేచి ఆ చిల్లర జేబులో వేసుకుని రోడ్డు మీదకి వెళ్ళాడు. ముందు భయంతో ఒళ్ళ జిలదలించింది. అంత మంచి జనంలో ఎక్కడికి వెళ్ళాలో, ఏం కొనుకోవాలో తెలియదు.

ఈతరాని వాడిని బలవంతంగా సీళ్ళల్లో తోసితే, బతుకు మీద ఆశతో ఎంత లోటు సీళ్ళల్లో మునిగినా ఎలాగోలా ఒడ్డుకి చేరతాడు.. జీవితం కూడా అంతే! జీవితం మీద ఆశ ఉంటే ఎలాగోలా బతకడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఇప్పుడు మహో కేముది

కూడా అంతే... వాడికి జీవితం మీద ఆశ కాదు ఇప్పుడు ఉన్నది ఆవశ్యకత.. జీవించాలి. ఎలా? ఎలా జీవించాలి? రోజూ, పూట, పూట ఎవరు పెడతారు తిండి?

వాడికి సింహాపలం గుర్తించి.. ఆ వెంటనే ఆవిడ ఉదయం పూట వేసే ఇణ్ణీలు, పునుకులు, సొయింత్తాలు ఎర్రటి నిప్పుల మీద కాల్పే మొక్కజోన్సు కండెలు.. అవి కాలుతున్న కమ్మని వాసనా అన్న గుర్తించాయి.

“కట్టపడాల రా నాయినా! కట్ట పడకపాణితే ఎవరు పెడతారురా మనకి ముద్ద” ఆవిడ స్వరం చెపుల్లో ప్రతిధ్వనించసాగింది. ఆవిడలా మొక్క జోన్సు కండెలు కాల్పి అమ్మలేదు... పునుగులు చేయలేదు... ఇడ్డి చేయలేదు. మరి ఏం చేయాలి? ఆ డబ్బులతో పేషైంట మీదో, జీచ్ రోడ్డు మీదో దొలికే పప్పులో, బజ్జెలో తినచ్చు.. కాసీ చేతిలో ఉన్న డబ్బులు అయిపోయాక ఏం చేయాలి అన్న ప్రశ్న మాత్రం వాడి చిన్న మనసులో మెదలసాగింది. ఆలోచిస్తూనే తన నిక్కర్ జేబులో ఉన్న చిల్లర తడుముకున్నాడు.

ఎవరో పుట్ పాత్ మీద జీళ్ళు, అరటి పళ్ళు అమ్ముతున్నారు.. వెళ్లి తన చేతిలోకి వచ్చిన చిల్లర తీసి ఇచ్చాడు.. ఆ వ్యక్తి నాలుగు అరటి పళ్ళు, కొన్ని జీళ్ళు చొక్కలో పోసాడు. అక్కడే ఓ పక్కన కూర్చుని తిన్నాడు.. తింటూ ఉంటే అనిపించసాగింది.. ఈ అరటి పళ్ళు రోజూ తినాలంటే ఇంకా తనేదో చేయాలి ... ఏం చేయాలో స్పష్టమైన అవగాహన లేదు.. జీవితం పట్ల అవగాహన ఉంటే కదా!

రోడ్డు మీద వచ్చి, పోయే వాహనాలు చూస్తూ రాత్రి శీకటి పడేవరకూ కూర్చుని గుడిసెకి వెళ్లిపోయాడు....

ఒకరోజు... ఎప్పటిలాగే అరటిపళ్ళు తిని పుట్ పాత్ మీద కూర్చున్నాడు. రోజూ వాడిని గమనిస్తున్న అన్నవరం అడిగాడు... “ ఏ ఊర్లా మంటి..” మహో మాట్లాడలేదు..

వాడు బిక్కులేని వాడు అని అన్నవరంకి అర్థమైంది.. అందుకే ఆ రోజూ వాడి దగ్గర అరటి పళ్ళకి డబ్బులు తీసుకోలేదు. “ తినులే“ అంటూ నాలుగు పళ్ళు చేతిలో పెట్టాడు.

అవి తినేసాక మహాకి తోచలేదు.. రోజూ చూసే వాహనాలు.. అదే రోడ్డు.. అదే జనం.. విసుగ్గ అనిపించింది.. నిక్కర్ జేబులు తడుముకున్నాడు. చేతికి తగిలింది బొగ్గు ముక్క. వాడిలో ఉత్సాహం ఉరకలు వేసింది. అక్కడే పేవ్ మెంట మీద ఆ బొగ్గుతో గీయడం మొదలుపెట్టాడు. వాడు బొమ్మ పూర్తి చేసి తలత్తేసులికి అన్నవరం ఆ బొమ్మకేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ ఉండడం కనిపించింది..

“అరేయ్ ఏం చేత్తుండావురా! యాడ నేర్చినావు..” అన్నవరం ప్రశ్నకి బెబిలిపోతూ లేచి నిలబడ్డాడు. తన చేయకూడని పని చేస్తున్నట్టు వణికిపోయాడు.

అన్నవారం వాడి భుజం మీద చేయేసి.. “ కూచుండు.. ఏసుకో బొమ్మ మానమాక.. ఎవరన్న దాతలు నాలుగు సిల్లర డబ్బులేత్తారు... అబ్బాయ్.. ఇదే సీకు ఆదారం అయితాబి.. నా మాటిను” అంటూ బలవంతంగా కూర్చోబెట్టాడు. వాడి తల మీద

చేయి పెట్టి.. “బిక్కులేని వాళ్లకి దేవుడే బిక్కు నాయనా! ఆ దేవుడే సీకీ కళ ఇచ్చండాడు. బతుకు నాయనా బతుకు.. ఎలగో బతుకు” అంటూ తన పండ్ల బుట్ట దగ్గరకు వెళ్లిపోయాడు.

అన్నవరం మాటల్లో తెలియని శక్తి వాడి నర, నరాల్లో ప్రపహిస్తున్నట్టు అయింది.. ఆ శక్తి అంతులేని బలాన్ని, ధైర్యాన్ని ఇచ్చింది.. ఆ బలం, ధైర్యం గుండెల నుంచి జాల వేళ్ల సందుల్లో నిలిచి వేళ్లు కుంచెలా కదలసాగాయి... బీళ్గగా మనసులో ఉన్న బొమ్మ తలచుకుంటూ గీస్తూ పోయాడు. ఆ బొమ్మ చూసి ముగ్గుడైపోయాడేమో సూర్య భగవానుడు అస్తమించడం మానేసి నిశ్చలంగా ఉండిపోయినట్టు ఆరున్నర అయినా బీకట్లు కమ్ముకోలేదు.. వాడు కళ్ళెత్తి చూసేసలకి చుట్టూ దడి కట్టినట్టు నిలబడి ఉన్నారు జనం.. వాళ్లందరి కళ్లల్లో భక్తి భావం.. ఇంత జీవం ఉప్పేపడే హనుమంతుడి మూల్తిని ఎన్నడూ చూడని వాళ్లా కదలకుండా నిలబడి ఉన్న వాళ్లని చూడగానే సిగ్గుతో, భయంతో తల బాగా భూమిలోకి వంచుకుని కూర్చుండిపోయాడు.

“ ఎంత బాగా వేసావురా “ అనే ప్రశంసల వర్షంతో పొటు తలా రూపాయి, రెండు రూపాయిల జిళ్లలు వేసి దణ్ణం పెట్టుకుని వెళ్లసాగారు. ఆఖరి వ్యక్తి కనుమరుగు అవగానే మారుతి కళ్ల నిండా కాసుల బీవెనలు..”

అని ఏం చేయాలో, ఎక్కడ దాచాలో కూడా తెలియని మహా నిశ్చేష్టుడై అచేతనంగా కూర్చున్న దగ్గరకు మహా భుజం మీద చేయేసి.. “ తీసి దాచుకో నాయనా.. ఆ స్వామే సీకీ దాలి చూపించాడు.. నే చెప్పాను కదా బిక్కులేని వాళ్లకి దేవుడే బిక్కు” అంటూ కొన్ని కాసులు తీసి మహా చేతుల్లో పోతాడు అన్నవరం. అన్నవరం చేతికేసి, డబ్బుల కేసి పదే పదే చూస్తున్న వాడి జేబు బరువెక్కడంతో చూపులు జేబు వైపు చూసుకున్నాడు. కుడిచేయి అరచేతో ఆ జేబు మీద చేయి పెట్టి గట్టిగా అదుముకున్నాడు.

అని చూసిన భానుడు సంతృప్తిగా నవ్వుకుంటూ పడుమటి బిశ కేసి ప్రయాణం సాగించాడు.

గుడిసె చేలిన మహా కి సింహాచలం చనిపోయాక శూన్యంగా మాలిన ఆ గుడిసె సందడిగా కనిపించింది.. తనకు తెలియని, తనతో సంబంధం లేని మనుషులు ఎవరో ఆ గుడిసెలో ఉండడం చూసి గుడిసె బయటే ఆగిపోయాడు. బహుశా జీవించడం తెలుసుకున్నాడని అర్థం అయిందేమో గుడిసెకి. వాడికి ఆహ్వానం పలకలేదు. చెక్క తలుపు మూసి ఉంది.. లోపల నుంచి మాటలు గట్టిగా, గోలగా వినిపిస్తున్నాయి. తలుపు సందుల్లో నుంచి నలుగురు మనుషులు కనిపించారు. నిలవసీద లేని ఆ కుర్రాడిని వాడలో వాళ్లు ఎవరూ పట్టించుకోలేదు.. మా గుడిసెలో పడుకోరా అని ఎవరూ పిలవలేదు. ఆక్కడే గుడిసె బయట రాళ్ల గుట్ట మీద పడుకుండిపోయాడు ఆ రాత్రి. తెల్లవారక ముందే ఎవరో వచ్చి లేపారు.. “ ఈడ పండుకున్నావెందబ్బాయ్ ” అంటూ మహా మొహంలోకి తేలిపార చూసింది ఒక మహిళ.

ఆవిడ తన గుడిసె ఆక్రమించుకున్న వారిలో ఒక స్త్రీ.. బకెట్ తో పేడ నీళ్లు కలిపి తెచ్చింది కళ్లాపి చల్లడానికి. కళ్లు నులుముకుని ఆమె వైపు చూసాడు చిరువెలుగులో ఆమె ముక్కుకు ఉన్న పుడక మెలిసింది.. కనిపించిన ప్రతి స్త్రీలో అమ్మని వెతికే వాడి కళ్లకి ఆమెలో మాత్రం అమ్మ కనిపించలేదు. సమాధానం చెప్పుకుండా ఆక్కడి నుంచి తడబడుతూ నడజి రోడ్డెక్కాడు..

నిజానికి ఆ గుడిసె సింహోచలం ఎంతో కష్టపడి స్వయంగా వేసుకున్నది.. ఆమె స్వంతం.. ఆమె పెంపుడు కొడుకుగా వాడికి అక్కడ ఉండే హక్కు ఉంది. ఆ విషయం వాడికి ఎవరు చెప్పారు! గుడిసెలకి వీలూనామాలుండవు.. ఎవరికి దక్కితే వాళ్ళు ఆక్రమిస్తారు.. బలంమాత్రమే అక్కడ పని చేస్తుంది.. అది ఆర్థిక బలం, కండబలం, నోటిబలం, మనోబలం... ఏదైనా కావచ్చు. అన్ని బలాలు ఉన్న కూలీ, దగ్గరలో రోడ్సు వేయడానికి వచ్చిభార్య, ఇద్దరు పిల్లలతోఆ గుడిసె నిరాటంకంగా ఆక్రమించాడు. దురాక్రమణ అనేటి ప్రపంచానికి కొత్త కాదు.. చరిత్ర తిరగేస్తే ఆక్రమణలే శాశ్వత నివాసాలు అయాయి... ఆక్రమించిన వాడు చక్కపర్చి అయాడు.. మహా లాంటి వాళ్ళు పుట్ట పాత్త పాలైనారు.

మరోసాల పుట్ట పాత్త చిరునామా అయింది.. రోడ్సు మీద బొమ్మలు గీయడం, దయగలవారు అలా వెళ్లూ, వెళ్లూ జార్చిన చిల్లర డబ్బులతో ఆకలి తీర్చుకుంటూ అక్కడే కొంచెం దూరంలో నిర్మాణం లో ఉన్న నాలుగంతస్తుల భవనం నీడలో తలదాచుకుంటూ జీవితం గడపసాగాడు.

ఒకరోజు... అది వేసంకాలం. ఎండలు మండిపోతున్నాయి. ఉదయం ఏడింటికే రోడ్సు కాలిన పెనాలలా చుర్చుమంటున్నాయి. రామకృష్ణ బీచ్ దగ్గర నాలుగు నుంచే జనాలు వాకింగ్ కి వస్తున్నారు. పగలంతా నిర్మాణంలో ఉన్న భవనాల నీడలో సేదతీరుతూ పాండ్సుపోయాక తిలగి పేవ్ మెంట్ మీదకి చేరడం మహా దినచర్య. ఎంత కష్టపడినా, ఎంత కళాత్మకంగా వేసినా, ఆ బొమ్మల్లో ఎంత జీవం ఉట్టిపడినా ఆ పేవైంట్ మీద ఒక అనామకుడు వేస్తున్న బొమ్మలకు చిల్లర నాణాలే వచ్చేది. అదే బొమ్మ ఒక కాన్వాన్ మీద వేసి, సూటు, బూటు వేసుకుని ఆ కాన్వాన్ తీసుకుని వెళ్లి ఒక ఆర్ట్ గాలరీలో పెడితే వాడు ఎంత సంపాదించేవాడో! కాసీ వాడి వాలకం, రూపం చూసిన వాళ్ళు వాడిని కళాకారుడిగా గుర్తించలేదు.. భుక్తి కోసం చేసే కోటి విద్యుల్లో ఇటి ఒకటి అనుకుని దయ తలచి ఇచ్చిన దానమే తప్ప, ఆ కళకు చెల్లించిన మూల్యం ఏమి లేదు.. వాడిని కళాకారుడిగా గుర్తించగల పెద్ద మనసూ ఇంతవరకూ ఎవరికి లేదు.

అయితే, విధి తలచుకుంటే రాజు జిచ్చగాడు అవగలడు జిచ్చగాడు, రాజు అవగలడు... రాజు కాకున్న రాజు దగ్గర సేవకుడిగా అయే అవకాశం విధి ఆ రోజు కల్పించించి మహాకి.

ఆ రోజు కూడా సాయంత్రం నాలుగు అవగానే పేవ్ మెంట్ మీదకు చేలి తన విద్య ప్రదర్శించడం మొదలు పెట్టాడు.

మరునాడు శ్రీరామ నవమి... నగరం మొత్తం పంచిళ్ళ వేసారు.. పూల, పండ్ల, కొబ్బరికాయల అంగళ్ళతో పేవ్ మెంట్ కళకళ్ళడుతున్నాయి. వాడిని ప్రతిరోజు చూసే పండ్ల అంగడి వీరయ్య “అరేయ్ చిన్నోడా! ఇవాళ సీతా, రాముల బొమ్మ ఏయరా” అన్నాడు. అనడమే కాదు తన దగ్గర దాచి పెట్టిన శ్రీరామ పట్టాభేకం పాత కాలండర్ ఇచ్చాడు ఇది చూసి “వేయరా.. సీకు యాపిల్ పండిస్తా” అన్నాడు.

మహా ఆ బొమ్మ తీసుకుని లీనవై వేయసాగాడు.

పండ్లు, పూలు కొనుక్కని వెళ్లేవాళ్ళతో సందడిగా ఉంది. జనం రాముడిని, సీతమ్మని చూసి భక్తితో నమస్కరించి తోచిన డబ్బులు పబిలంగా బోమ్మ మీద ఓ పక్కగా పెట్టి వెళ్తున్నారు. బోమ్మ పూర్తి అయి రాముడి చేతిలో బాణం పెడుతుండగా కనిపించింది పాడుగాటి సీడ.

(కౌముది వచ్చే నెలలో)

COMMENTS